

Lomake uuden säteilylain hallituksen esityksen kommentointia varten

Kommentoija: Niina Nivala-Huhtaniska, STAL ry:n vt. toiminnanjohtaja		pvm: 11.1.2017
Organisaatio: Suun terveyden huollon ammattiliitto, STAL ry		
Luku, sivun nro/§	Yleinen kommentti/ Ehdotus uudeksi tekstiksi/ Yksittäinen korjaus	Perustelut
	<p>Säteilylain kokonaisuudistus eittämättä on tarpeen. Ne toiminnanalat, joita säteilylaki kaikkienensa koskee, on mahdottoman laajat. Mielenkiintoista seurata miten kaikki toimialat ehtivät ymmärtää, omaksua ja toteuttaa kaikki uudistukset, muutokset ja velvoitteet, joita säteilylain kokonaisuudistus tuo mukanaan. Lain voimaan tulon aikataulu on myös haasteellinen.</p> <p>STAL ry pyytää kiinnittämään huomiota laissa käytettyihin termeihin, jottei niissä ole liikaa tulkinnanvaraa.</p> <p>Itsenäisen ammatinharjoittaja- ja yrittäjä suuhygienistin näkökulmasta säteilylain kokonaisuudistus ei välttämättä tuo lisäarvo/-etu perustyöhön. Edellytyksenä rtg-lähetteen kirjoittamisella on hammaslääkärin lähete tai kirjaus hoitosuunnitelmaan. Mitä jos shg:llä ei ole samalla vastaanotolla yhteistyöhammaslääkärinä? Eikä ole yhteistä tietojärjestelmää hammaslääkärin kanssa? Onko ammatinharjoittaja ja yrittäjä suuhygienisti tämän uudistuksen ulkopuolella?</p> <p>STAL ry pitää erittäin tärkeänä että kun STUK:n ST-ohjeet poistuvat, niin että jatkossa asetuksella määritellään ne ammattiryhmät (edelleen suuhygienistit ja hammashoitajat) joita ammattitaitoa ylläpitävä täydennyskoulutus koskee ja kriteerit koulutuksen määrälle ja laadulle yms. määritellään työtehtävätasolla.</p>	

		Astuuko laki voimaan 1.1.18 vai 1.2.18? Molemmat päivämäärät esiintyvät lakiuudistuksen voimaan tulopäivämäärinä.	
	otsikko: pääasiallinen sisältö, sivu 1, 4. kpl	Hyvä että pätevyys- ja koulutusvaatimukset yhdistetään.	
	otsikko: pääasiallinen sisältö, sivu 1, 6 kpl	Hienoa että suuhygienisteille ja sairaanhoitajille vihdoinkin tulee tunnustettu ja tunnistettu rajattu oikeus kirjoittaa lähete rtg-tutkimukseen.	Tämä edistää hoitoprosesseja sekä palvelujen tuottajan että potilaan näkökulmasta. Esitetty uudistus tukee muuta työnjakoa suun terveyden huollossa. Oikeus lähettää kuvaukseen kun kuitenkin suuhygienisteillä edelleen on rajattu ja perustuu koulutukseen ja osaamiseen. Suun terveydenhuollossa suuhygienistit ottavat osaa hoidon tarpeen arviointiin ja rtg-lähetteen kirjoittamisoikeus selkeyttää/tukee tätäkin prosessia hyvin. Triage-arvioinnissa järkevää että sh:n on rajattu rtg-lähetteen kirjoittamisoikeus-> hammastapaturmapotilaiden dg:t paraneet ja hoito on näilläkin potilailla oikea-aikaisempaa
	otsikko: pääasiallinen sisältö, sivu 22	Suun terveyden huoltoon on tullut uutta teknologiaa (= KKTT-kuvaukset)	Paikallisesti on tapauksia että on otettu virheellisesti pääasialliseksi diagnoosin teon välineeksi KKTT-kuvaukset. Kuvantulkinta ei em. tilanteissa ole ollut asiallista. Hyvä että tähän otetaan kantaa.
	otsikko: pääasiallinen sisältö, sivu 23	Suuhygienistien peruskoulutus pitää sisällään suurelta osin ne osaamisvaatimukset, joita läheteoikeuden myöntäminen edellyttäisi. Valmisteilla verkkopohjainen koulutus yhteistyössä STM, Säteilyturvallisuuskeskuksen, yliopiston ja amk:n kanssa. Käytännön koulutus pitää varmistaa työpaikoilla ennen rtg-lähetteen kirjoittamista, teoriaopetuksen lisäksi. Onko oikeus rtg-lähetteen kirjoittamiseen työnantajakohtainen kuten on esim. iv-lupa?	STAL ry kannattaa verkkopohjaista täydennyskoulutuksen kehittämistä ja aikaisemman osaamisen tunnistamista. Tekee järjestettävästä koulutuksesta järkevän ja taloudellisen. Tällä lisäkoulutuksella voidaan varmistaa että shg:n osaaminen, joka on edellytyksenä toiminnalle. Lisäksi käytännön harjoittelulla työpaikoilla varmistetaan osaaminen, tämä käytäntö ollut kun esim. suuhygienistit ovat saaneet työpaikkakohtaisen puudutus- ja koulutuksen /-oikeuden.
	3.2. esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset, s.28	Shg:lle tarkoitus tietyissä tilanteissa oikeus kirjoittaa lähete rtg-tutkimukseen. Lähettäminen edellyttää mm. oikeutusarvioinnin tekemistä jne.	Hyvä että tarkoitus kuvata, mm. paikallisen työn helpottamiseksi, prosessi miten rajattu rtg-lähetteen kirjoittaminen tapahtuu. Hyvät ohjeet tarpeen ettei jää liikaa tulkinnan varaa paikallisesti.

sivut 106–107, 90§	Lähetteen antajan velvollisuudet	Suun terveyden huollossa on haasteita edelleen siinä että potilaista voidaan joutua ottamaan ”turhia” kuvia, kun ei ole toimivia potilastietojärjestelmiä/kuva-arkistoja tai potilaat ovat hoidossa sekä yks.sekt. että julkisella.
Sivut 107–108, 90§	Lähetteen antajan velvollisuudet	Ohjaus ja konsultaatio mahdollisuus paikallisesti varmistettava
sivu 109	<p>1. ”Pykälän 3 momentissa esitetään säädettäväksi, että hammasröntgenkuvauksiin ammatillisen koulutuksen saanut henkilö voisi tehdä lääkärin ohjeiden mukaan tavanomaisia hammasröntgenkuvauksia. Tavanomaisilla hammasröntgentutkimuksilla tarkoitetaan tällä hetkellä intraoraali-, kefalostaatti- ja panoraamatomografiakuvauksia.</p> <p>Mikä koulutus on em. lauseessa hammasröntgenkuvauksiin ammatillisen koulutuksen saaneella henkilöllä?</p> <p>2. Uusien teknologioiden ja menetelmien käyttöön ottamiseksi tarvitaan hammasröntgenkuvauksiin ammatillisen koulutuksen saaneen henkilön lisäkoulutusta tai tutkimuksen tekemiseen perehdytetty röntgenhoitaja”</p> <p>Millainen on lisäkoulutus tulevaisuudessa em. lauseessa hammasröntgenkuvauksiin ammatillisen koulutuksen saaneella henkilöllä?</p>	